

№ 35 (2024) С. 104–112
National Academy of Fine Arts and Architecture
Collection of Scholarly Works
«Ukrainian Academy of Art»
ISSN 2411–3035
Website: <http://naoma-science.kiev.ua>

УДК 378.6:7](477)
ORCID ID: 0000-0003-0158-2359
ORCID ID: 0009-0003-5373-3195
ORCID ID: 0000-0002-2685-0826
ORCID ID: 0000-0001-9318-4109
DOI <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2024-35-11>

Сергій Брильов

викладач кафедри дизайну
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
s.brylov@kubg.edu.ua

Ігор Глухенький

старший викладач кафедри скульптури
Національна академія образотворчого
мистецтва і архітектури
igor.gluhenkii@naoma.edu.ua

Наталія Журавльова

старша викладачка кафедри рисунка
Національна академія образотворчого
мистецтва і архітектури
nataliia.zhuravlova@naoma.edu.ua

Миколай Кочубей

доцент кафедри живопису і композиції
Національна академія образотворчого
мистецтва і архітектури
mykolai.kochubei@naoma.edu.ua

АКАДЕМІЧНА ШКОЛА В СУЧАСНИХ УМОВАХ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ В МИСТЕЦЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Анотація. Мета статті – розглянути актуальність проблем та викликів академічної школи в сучасних умовах, зосереджуючись на стратегіях розвитку образотворчого мистецтва та дизайну у мистецьких закладах вищої освіти України. *Результати* вказують на необхідність адаптації програм навчання до сучасних вимог мистецької практики, підвищення ролі практичних занять та індивідуального підходу до студентів. Але важливо разом з розробкою й впровадженням нових методик і підходів до навчання зберігати традиції академічної мистецької школи. *Висновки.* Наша стаття підкреслює важливість постійного оновлення академічної школи після реформи освіти в Україні у мистецькому середовищі та суспільстві загалом, а також акцентує увагу на необхідності подальшого вивчення цієї тематики. *Методи дослідження* включають аналіз наукової та спеціалізованої літератури, а також аналіз творчості та досягнень таких художників: Г. Якутович, М. Стороженко, І. Макогон, А. Криволап, В. Корчовий та М. Шкіндер. Значна увага приділя-

ється спостереженням за практикою викладання та навчання. **Результати.** На основі проведеного аналізу проблем та викликів у статті «Академічна школа в сучасних умовах: стратегії розвитку образотворчого мистецтва та дизайну у мистецьких закладах вищої освіти України» було визначено наступні стратегії розвитку.

Адаптація програм навчання. Необхідність адаптації навчальних програм до сучасних вимог мистецької практики та ринкових потреб.

Підвищення ролі практичних занять. Зробити значний акцент на практичних заняттях для отримання студентами навичок та досвіду.

Індивідуальний підхід до студентів. Забезпечення індивідуального підходу до студентів для розвитку їхніх творчих здібностей та потенціалу.

Розробка нових методик навчання. Впровадження нових методик та підходів до навчання, що відповідають вимогам сучасного мистецтва та дизайну.

Збереження традицій академічної школи. Підтримка і збереження цінностей та традицій академічної школи в контексті сучасних умов.

Постійне оновлення. Забезпечення постійного оновлення освітніх програм та методик навчання відповідно до змін у мистецькому середовищі та суспільних потребах.

Стратегії розвитку спрямовані на підвищення рівня вищої художньої освіти та підготовку кваліфікованих фахівців у галузі мистецтва та дизайну.

Ключові слова: академізм, скульптура, живопис, академічна школа, образотворче мистецтво, дизайн, сучасні умови, технології, навчання.

Serhii Bryliov

Lecturer of the Department of Design
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
s.brylov@kubg.edu.ua

Igor Glukhenkij

Senior Teacher, Department of Sculpture
National Academy of Fine Arts and Architecture
igor.glukhenkij@gmail.com

Nataliia Zhuravliova

Senior Teacher, Department of Drawing
National Academy of Fine Arts and Architecture
nataliia.zhuravlova@naoma.edu.ua

Mykolai Kochubei

Honored Artist of Ukraine,
Associate Professor of the Department of Painting and Composition
National Academy of Fine Arts and Architecture
mykolai.kochubei@naoma.edu.ua

**ACADEMIC SCHOOL IN MODERN CONDITIONS:
STRATEGIES FOR THE DEVELOPMENT OF FINE ARTS, DESIGN IN ART INSTITUTIONS
OF HIGHER EDUCATION OF UKRAINE**

Abstract. The purpose of this article is to analyze the relevance, problems and challenges of the academic school in modern conditions, focusing on the strategies for the development of fine arts and design in art institutions. The main results indicate the need to adapt the training program to the modern requirements of art practice, increase the role of practical classes and an individual approach to students, develop new methods, approaches to training, and preserve the traditional academic art school. **Methods.** The research methods include literature analysis, surveys of experts and students, as well as observation of teaching and learning practices. **Results.** The main results of the article "Academic school in modern conditions: strategies for the development of fine arts, design in art institutions of higher education of Ukraine" relate to strategies for the development of higher art education. Based on the analysis of the problems and challenges faced by academic schools in modern conditions, the following development strategies are considered.

Adaptation of curriculum. The necessity of adapting educational programs to the contemporary demands of artistic practice and market needs. **Increased emphasis on practical sessions:** Significant focus on practical sessions to provide students with practical skills and experience. **Individualized approach to students.** Ensuring an individualized approach to students to develop their creative abilities and potential.

Development of new teaching methodologies. Implementation of new teaching methodologies and approaches that align with the requirements of contemporary art and design. **Preservation of the traditions of the academic school.** Support and preservation of the values and traditions of the academic school in the context of modern conditions. **Continuous renewal.** Ensuring continual renewal of educational programs and teaching methodologies in line with changes in the artistic environment and societal needs. These development strategies aim to enhance the quality of higher art education and prepare qualified professionals in the field of art and design. **Conclusions.** The article underscores the importance of continual updating and preservation of the academic school following educational reforms in Ukraine within both the artistic environment and society at large. Additionally, it emphasizes the necessity for further research in this direction. **Key words:** academicism, sculpture, painting academic school, fine arts, design, modern conditions, technologies, education.

Постановка проблеми. Україна відіграє важливу роль у розвитку світової культури, і ми повинні активно долучатися до формування мистецького світу. Сучасні реалії вимагають від нас усвідомлення нашого потенціалу та внеску в цей процес. Варто зауважити, що академічна художня школа залишається важливим фундаментом для розвитку будь-яких напрямків мистецтва та дизайну, тому помилково концентруватися виключно на «новітніх» спрямуваннях.

Наприклад, у 1915 році на виставці «0,10» була експонована робота «Чорний квадрат» К. Малевича, яка викликала обговорення про кінець академічної школи та реалізму. Проте історія показує, що класична школа продовжує існувати й розвиватися. Сьогодні заклади академічної художньої освіти в усьому світі користуються популярністю – вони активно удосконалюються та залучають студентів до навчання. Україна також повинна уважно переглянути свої підходи до художнього навчання, адже сучасна система української мистецької освіти потребує реформ. Багато питань залишаються невирішеними, а певні зміни відбулися без належного врахування мистецьких напрямків. Це призвело до зменшення обсягу навчальних програм з рисунку, живопису та скульптури, що позначилося на якості підготовки майбутніх художників та дизайнерів. Основною метою академічної школи є передача досвіду та знань молодому поколінню і чим більше уваги ми приділяємо освітньому процесу, тим більше професійних митців зможемо підготувати. Кожна людина прагне бути щасливою, а щастя часто пов'язане з успіхом у професійній сфері. Тому важливо, щоб студенти мали можливість реалізуватися і стати успішними людьми. Необхідно розглянути академічну школу як базу для розвитку студентів, аби ті могли знайти своє місце у житті. За наявності міцної освітньої бази студенти можуть обирати різноманітні спеціалізації та успішно працювати.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Академічна освіта в галузі мистецтва стає

важливою складовою в контексті воєнного стану, оскільки вона відіграє ключову роль і у формуванні культурного простору, і в підтримці національного самовизначення в умовах війни. О. Цугорка в своїй статті звертає увагу на останні дослідження та публікації, що стосуються цієї проблематики. Перш за все, він відзначає активний пошук нових підходів до навчання, інноваційні форми організації навчального процесу та ефективні педагогічні й інформаційні технології в контексті воєнного стану. Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури активно підтримує впровадження інновацій у галузі освіти, роблячи це одним із пріоритетних напрямків своєї роботи. Далі автор статті звертає увагу на проблеми, що виникають внаслідок використання інноваційних форм навчання. Це – неоднозначне розуміння ролі, завдань та напрямків діяльності для наукових та педагогічних працівників, заміна традиційного класичного навчального та художнього простору віртуальним простором мережі, пошук методів та технік дистанційного навчання, підвищення мотивації викладачів та формування добрих педагогічних практик тощо. Ці проблеми потребують системного вирішення для успішного функціонування системи мистецької освіти в умовах воєнного стану. До того ж автор звертає увагу на значення оновлення та модернізації освітніх стандартів у галузі мистецької педагогіки. Це дасть змогу вирішити низку проблем, пов'язаних з попитом на молодих художників та підвищить їхній потенціал для самореалізації. Інтеграція української мистецької освіти в європейський культурний простір також стає можливою за умови врахування власних традицій, національних особливостей та найкращих досягнень української академічної художньої школи.

У своїй статті О. Цугорка також закликає до гармонійного поєднання педагогічних та творчих компонентів для підготовки художників у вищих навчальних закладах. Професійна підготовка митців у воєнний час стане ефективною

лише за умови збереження зв'язку між теорією та практикою, міждисциплінарних зв'язків та поєднання різних форм і методів навчання [1].

Стаття «Становлення і розвиток мистецької освіти в Україні» авторства Т. Сідлецької розглядає важливі аспекти сучасної мистецької освіти в контексті українських державотворчих процесів.

Основний тезис полягає в тому, що мистецька освіта має важливе значення для збереження культурної спадщини та формування естетичної культури сучасної особистості. Стаття розглядає період 90-х років ХХ ст. як ключовий для розвитку мистецької освіти в Україні, оскільки саме тоді країна здобула незалежність. Зазначається, що саме в цей час відбулися суттєві зміни у підходах до навчання, зокрема вищим навчальним закладам була надана більша автономія у визначенні змісту освіти, а також з'явилися нові типи навчальних закладів, які стали гнучкішими та легше адаптувалися до вимог сучасності.

Стаття підкреслює, що основна мета вищих мистецьких навчальних закладів полягає у забезпеченні освітньої діяльності, що базується на навчальній, виховній, науковій, культурно-просвітницькій та методичній роботі. Важливою є інтеграція мистецької освіти в європейський освітній простір, однак зазначається, що поки ще не визначено чітке місце цієї освітньої галузі у межах Болонського процесу.

У статті також критикуються попередні реформи мистецької освіти, які не були достатньо ефективними. Авторка порівнює їх з експериментами, проведеними у 1920 та 1930-х роках, і вказує на життєздатність академічної системи мистецької освіти, наголошує на важливості збереження та урахування власного національного досвіду у контексті будь-яких реформ. Загальний висновок статті полягає в тому, що сучасна система мистецької освіти в Україні є ефективною та життєздатною, а її інтеграція в європейський культурний простір можлива лише з урахуванням власних мистецьких традицій та досягнень. Акцент ставиться також на необхідності врахування специфіки вищих мистецьких навчальних закладів у законодавстві та реформах вищої освіти [2].

Мета статті – аналіз актуальності, проблем і викликів, з якими стикаються академічні школи у сучасних умовах, зосереджуючись на стратегіях розвитку образотворчого мистецтва та дизайну у вищих мистецьких вузах. Головні результати вказують на необхідність адаптації програм навчання до вимог сучасної мистецької практики, акцентуючи на значенні практичних

занять та індивідуального підходу до студентів, а також на необхідності розробки нових методик та підходів до навчання, зберігаючи при цьому традиції академічної мистецької школи.

Стаття висвітлює приклади успішних художніх вузів за кордоном: Barcelona Academy of Art (Барселона, Іспанія), Academy of Art University (Сан-Франциско, США), Kungliga Akademien för de fria konsterna (Стокгольм, Швеція), Beaux-Arts de Paris (Париж, Франція), що підкреслює важливість постійного оновлення та збереження академічної школи в умовах реформи освіти в Україні та суспільстві загалом.

Основна мета академічної школи полягає у передачі досвіду та знань молодому поколінню, що сприяє розвитку професійних митців. Акцентується на збереженні та урахуванні власного національного досвіду у контексті будь-яких реформ мистецької освіти. Загальний висновок статті полягає в тому, що сучасна система мистецької освіти в Україні є ефективною та життєздатною, а її інтеграція в європейський культурний простір можлива лише з урахуванням власних мистецьких традицій та досягнень. Також наголошується на необхідності врахування специфіки вищих мистецьких навчальних закладів у законодавстві та реформах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Розвиток та первинне формування поняття академічної школи в образотворчому мистецтві пов'язані із заснуванням навчального закладу художниками Л. Карраччі та його двоюрідними братами Агостіно і Аннібале Карраччі близько 1585 року. Ця школа, відома як болонська школа живопису, визначалась новаторськими підходами у викладанні мистецтва. Вона почала як «Академія прагнучих» (Accademia Desiderosi), що відображало її основу – бажання отримати знання, а пізніше отримала назву «Академія спрямованих вірним шляхом» (Accademia degli Incamminati). Новаторство полягало в тому, що натомість традиційного учнівства у окремого майстра-художника та копіювання його індивідуальної манери, учням академії пропонувалася спеціально розроблена методика для вивчення досягнень минулого.

Навчальний процес включав практичні професійні навички, вивчення теоретичних предметів, як-от: перспектива, історія, міфологія, а також широке вивчення природи та анатомії. Болонська академія стала ініціатором введення нагород за кращі навчальні роботи, що стало педагогічною новацією. Ці підходи згодом вплинули на подальший розвиток академізму та стали важливою складовою вищої художньої освіти.

Заснування подібних навчальних закладів, як-от: Королівська академія живопису й скульптури у Парижі (1648), Академія мистецтв у Берліні (1699), Академія образотворчих мистецтв у Відні (1772) – внесли значний внесок у поширення академічних принципів та «академізацію» мистецтва в європейській художній культурі [3,4,5]. Ці установи вперше стали виробляти єдину методіку професійної мистецької освіти та встановлювати стандарти для художніх форм і конкретних історичних напрямків, що забезпечило стабільну основу для розвитку та поширення академічних ідей.

Поняття процесу від учителя до учня є основою навчання в академічній мистецькій школі. Основна мета загальної мистецької освіти полягає в розвитку особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва та набутті художньо-творчих компетенцій. З урахуванням цих аспектів, академічна мистецька школа навчає основам мистецтва, зважаючи на вікові та психологічні особливості студентів. Академічна школа в образотворчому мистецтві та дизайні має свої унікальні переваги, які становлять її важливість та актуальність у сучасному світі.

Нижче представлені ключові переваги цієї системи навчання.

Збереження історичної спадщини та цінностей. Академічна школа дозволяє зберегти і передати історичні традиції мистецтва та дизайну, що є важливим для збереження культурного капіталу суспільства.

Поєднання традицій та інновацій. Школа здатна поєднувати традиційні методи навчання з інноваційними підходами, що дозволяє студентам отримувати якісну та комплексну підготовку.

Розвиток креативності та інноваційних підходів. Академічна школа стимулює розвиток творчого потенціалу студентів та використання новітніх технологій у навчальному процесі.

Формування професійних навичок. Програма академічної школи передбачає засвоєння студентами теоретичних основ та практичних навичок, що дозволяє їм ефективно працювати у сфері мистецтва та дизайну.

Педагогіка співробітництва та культуротворчості. Зосередження на цінностях співробітництва та культуротворчості допомагає стимулювати творчість, рефлексію та інтелектуальний розвиток студентів.

Адаптація до змін у суспільстві та технологіях. Академічна школа змушена адаптуватися до нових викликів, що включають розвиток

сучасного мистецтва та дизайну, а також вплив технологій на творчий процес.

Вирішення актуальних проблем сучасності. Мистецтво та дизайн можуть виступати як інструмент для вирішення соціальних, екологічних, політичних та інших проблем через візуальні образи і символіку.

Баланс між традиціями та інноваціями. Важливо зберегти історичні традиції, одночасно стимулюючи творчість та експерименти для відповіді на вимоги сучасного суспільства.

Уточнення мети мистецької освіти. Академічна школа сприяє уточненню та доповненню розуміння мети мистецької освіти, включаючи акцентування уваги на педагогіці співробітництва та феномені культуротворчості. Так, надання студентам більше часу для роботи з натурою та творчості може суттєво сприяти розвитку їхніх креативних навичок. Це дає можливість спостерігати навколишній світ, засвоювати нові ідеї та отримувати натхнення для творчості.

Варто додати, що творчі завдання допомагають стимулювати уяву, яка пробуджує натхнення та інноваційність. Це також може сприяти розвитку ряду важливих навичок, як-от: самовираження, критичне мислення та розв'язання проблем. Студенти, які мають можливість досліджувати нові ідеї через творчість, зазвичай розвивають кращу здатність аналізувати і оцінювати інформацію, а також швидше знаходять нестандартні рішення.

Заохочення студентів у виші через академічні програми також відіграє ключову роль у підвищенні їхньої впевненості та самооцінки. Позитивне визнання їхніх зусиль та досягнень може зміцнювати віру у власні здібності та мотивацію до подальшого розвитку. Особливо важливо це на етапі формування особистості митця, коли студенти отримують перші враження про себе та свої можливості у сфері творчості. Творча діяльність викладачів мистецтва є невід'ємною складовою підвищення їхньої професійності та якості викладання. Вона не лише дозволяє викладачам поглиблювати свої знання та навички протягом усього життя, але й робить їх більш ефективними наставниками для студентів.

По-перше, творча діяльність викладачів, як активно діючих митців, є важливим джерелом особистого досвіду, яке вони можуть передати своїм учням. Це допомагає студентам отримати практичні знання та навички, які є необхідними для їхнього професійного розвитку.

По-друге, творча діяльність викладачів сприяє підвищенню рівня професійної компетентності.

Вона дозволяє викладачам застосовувати сучасні методи та підходи до навчання, а також розвивати власні творчі здібності.

По-третє, активна участь викладачів у творчій діяльності сприяє збагаченню навчального процесу. Вони можуть вносити нові ідеї та підходи до викладання, що зробить заняття більш цікавими та ефективними для студентів. Отже, важливим елементом вилучити якості освіти в галузі мистецтва та дизайну є творча діяльність викладачів. Це дозволяє не лише підвищити рівень власної професійної компетентності, а й покращити якість підготовки майбутніх митців.

Справді, творча діяльність викладачів мистецтва відіграє надзвичайно важливу роль у їхній професійній підготовці та навичках. Вони є не лише наставниками, але й прикладом для своїх студентів, демонструючи, як використовувати теоретичні знання на практиці, адже забезпечення студентів практичною професійною освітою є критично важливим для розвитку їхніх мистецьких навичок. Викладачі повинні мати можливість передати свої знання та досвід у мистецькій діяльності, надихаючи та підтримуючи талановитих студентів.

Підвищення професійної кваліфікації митця-педагога є ключовим аспектом забезпечення якісної освіти. Викладачі повинні постійно поповнювати свої знання та вміння, щоб бути в курсі новітніх тенденцій у світі мистецтва та навчати студентів актуальним технікам та підходам. Практична діяльність дійсно має перевагу над теоретичною роботою, оскільки саме через практику студенти набувають реальний досвід та вміння. Інтерактивні уроки, майстер-класи та практичні завдання допомагають студентам краще зрозуміти та засвоїти матеріал.

Унікальна творчість та досягнення таких художників як: Г. Якутович, М. Стороженко, І. Макогон, А. Криволап, В. Корчовий та М. Шкіндер – стають джерелом натхнення для студентів і свідчать про важливу роль академічної освіти для розвитку творчих особистостей у мистецтві. Їхній внесок у світ мистецтва та освіти залишає значний слід у сучасному мистецькому середовищі.

Творчість *Г. Якутовича* підкреслює важливість освоєння базових технік та підходів до мистецтва, які він отримав у мистецькій школі. Його здатність до творчого переосмислення та інтерпретації свідчить про вплив систематичної підготовки на творчий процес.

М. Стороженко продемонстрував значення академічної освіти для розвитку як творчої особистості, так і педагога. Базуючись на традиціях

українського національного мистецтва, митець не лише проявив унікальну здатність до переосмислення культурної спадщини, а й зумів передати свої знання молодому поколінню, що свідчить про важливість системних підходів у навчанні.

Історія *А. Криволапа* показує, що академічна освіта може стати фундаментом для розвитку власних творчих пошуків, навіть якщо художник уникає традиційних стандартів. Саме показовий відступ від конвенцій та усталених стереотипів допомагає йому розвинути власний оригінальний стиль.

І. Макогон був видатним українським скульптором, членом Національної спілки художників України і народним художником України. Його внесок у розвиток українського мистецтва є значним, а його професійна майстерність варта великої уваги. Як вчитель, *І. Макогон* міг передавати свої знання та майстерність з великою відповідальністю та любов'ю. Кожна його крапля досвіду та творчості, передана від руки до руки, відкривала нові можливості для його учнів.

Важливо, щоб вчителі, які мають професійний рівень знань, були здатні допомогти своїм учням розвиватися. Вони повинні бачити творчі можливості кожного студента і допомагати розкрити його власний потенціал. У процесі спілкування та навчання вчителі мають виявити та розкрити творчі здібності учнів, а також допомогти їм вдосконалити фахові навички. Від вчителя, як одного з головних джерел фахової інформації, може залежати успішний розвиток творчої особистості, здатної до глибокого аналізу та професійного росту.

Приклад *В. Корчового* підкреслює важливість технічних навичок та майстерності, які він отримав під час навчання в академії. Його успіхи у скульптурному мистецтві свідчать про вплив академічної освіти на досягнення виняткових вершин у творчості.

М. Шкіндер є чудовим прикладом успішності в галузі дизайну, чий досягнення нерозривно пов'язані з академічною школою. Він сам наголошував, що його підготовка, отримана в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, відіграла ключову роль у розвитку кар'єри митця та успішному виконанні різноманітних завдань. Працюючи на провідних європейських виробництвах (*ArtLebedev Studio*, *Scholz&Friends*, *Skoda* та *McLaren Automotive*), *М. Шкіндер* продемонстрував високий рівень професійної майстерності та таланту в галузі автомобільного дизайну. *М. Шкіндер* підкреслював

важливість академічних основ для професійного розвитку, зазначивши, що саме ґрунтовна мистецька освіта дозволила йому вигідно виділятися на тлі студентів за кордоном. Його знання відіграли важливу роль у становленні його як висококваліфікованого фахівця в обраній сфері. Успіх М. Шкіндера в галузі дизайну автомобілів підтверджує значення академічної освіти та її вплив на подальший професійний розвиток в мистецькій галузі.

Усі ці приклади підкреслюють, що академічна освіта може стати важливим етапом у творчому розвитку художника та надати йому не лише технічні навички, але й стимулювати формування власної творчої особистості.

Як приклад можна розглянути досвід та мету інших художніх вузів, а саме: Barcelona Academy of Art (Барселона, Іспанія), At Academy of Art University (Сан-Франциско, США), Kungliga Akademien för de fria konsterna (Стокгольм, Швеція), Beaux-Arts de Paris (Париж, Франція).

Academy of Art (Барселона, Іспанія) відображає важливість академічної освіти – її фокус на класичних традиціях та методах великих академічних художників XIX ст., як-от: Жан-Леон Жером, Леон Бонн і Каролус Дюран, дозволяє студентам отримати не лише технічні навички, але й розвинути власну творчу особистість. Філософія та методи навчання, що використовуються в академії, інтегруються з традиціями минулих епох, але водночас стимулюють студентів до власного творчого розвитку. Виконання запрограмованих вправ допомагає студентам збагатити своє мистецьке бачення та виразити його за допомогою образної мови. Такий підхід до процесу навчання сприяє не лише розвитку технічних навичок, але й формує чутливість, здатність до пошуку ідей та хист до вирішення творчих завдань. Робочі плани та система академії підтримують студентів у їхньому творчому процесі, надаючи їм необхідні інструменти для успішного поступу у світ мистецтва. Barcelona Academy of Art (Барселона, Іспанія) є відмінним прикладом того, як академічна освіта може сприяти розвитку творчих індивідуальностей, поєднуючи класичні традиції з сучасними методами навчання [6].

Academy of Art University (Сан-Франциско, США) пропонує різноманітні навчальні програми з образотворчого мистецтва, які поєднують класичні традиції з можливістю виразити власну уяву та творчість. Ця університетська програма дозволяє студентам розвивати технічні навички у живописі, скульптурі, виготовленні ювелірних виробів і гравюрі, одночасно надаючи

їм бізнес-кмітливості, необхідну для успішної кар'єри. Вони отримують можливість вивчити основи композиції, дизайну, рисунку, живопису та скульптури і протягом своєї академічної подорожі розвивають свою мистецьку точку зору, вивчаючи як художні, так і комерційні аспекти мистецтва. Academy of Art University допомагає студентам познайомитися зі світом мистецтва через своїх експертних інструкторів та отримати можливість представити роботи на виставках. Це надає майбутнім художникам можливість збагатити свій досвід та розвинути свою мистецьку кар'єру після завершення навчання. Випускники виходять з університету з портфоліо, яке демонструє їхні роботи, і мають можливість співпрацювати з колекціонерами та галереями [7].

Королівська Академія вільних мистецтв (Стокгольм, Швеція) заснована в 1735 році. Це – найстаріша з королівських національних академій країни. Сьогодні місія цієї Академії мистецтв полягає у збереженні значення та забезпеченні підтримки мистецтва й архітектури для виживання та розквіту сучасного суспільства. Ключовими цінностями є знання, незалежність і довгострокова перспектива. Навчання в Академії мистецтв базується на давній традиції – нести загальну національну відповідальність у сфері мистецтва та архітектури. Академія дбайливо зберігає культурну спадщину Швеції та працює над тим, щоб мистецтво та архітектура й надалі збагачувало людство та суспільство [8].

Місія Beaux-Arts de Paris (Париж, Франція) визначається його роллю як центру мистецької освіти та експериментів. Ця академія не лише спадкоємниця Королівської академії живопису та скульптури, заснованої в XVII столітті Людовиком XIV, вона є також державною установою, підпорядкованою Міністерству культури Франції. Сьогодні основне завдання Beaux-Arts de Paris – надання вищої мистецької освіти студентам, які хочуть присвятити себе мистецтву на високому рівні. Школа займає важливе місце на світовій арені мистецтва та культури, зосереджуючи свої зусилля на підготовці студентів до успішної кар'єри в галузі мистецтва. Вона базується на традиціях, але водночас пристосовується до сучасних викликів і технічних інновацій. Навчання студентів проходить під керівництвом відомих художників, кожен з яких вводить майбутніх митців у світ сучасного мистецтва, але водночас доповнюється теоретичними і технічними вченнями академічної школи. У підсумку студенти отримують не лише фундаментальні знання та навички, але й повне розуміння сучасних проблем у мистецтві. Цей підхід

сприяє розвитку творчих індивідуальностей студентів та підтримує їх мистецькі починання. Також *Beaux-Arts de Paris* є частиною спільноти *Université Paris Sciences & Lettres (PSL)*, тому має можливість співпрацювати з іншими престижними навчальними закладами, що сприяє подальшому розвитку школи і розширенню її впливу у мистецькому світі [9].

Головні висновки і перспективи використання результатів дослідження. Наше дослідження підкреслює важливість академічної освіти для формування творчих і професійних навичок студентів. Усі навички, які дає класична художня школа – знання законів анатомії, композиції, перспективи, кольору, світла й тіні, сприяють особистісному і професійному зростанню студентів, що виражається у їхньому самовираженні, критичному мисленні та здатності до розв'язання проблем. Ґрунтовну підготовку

у процесі навчання, студент може використати як старт для розвитку своїх креативних ідей – цей процес сприяє підвищенню самооцінки та впевненості у власних силах. Перспективи використання результатів дослідження включають подальше вдосконалення навчальних програм та методик викладання у мистецьких закладах вищої освіти в Україні. Можна розглядати впровадження нових педагогічних підходів, які, зокрема, сприятимуть ефективному розвитку креативних та професійних здібностей студентів. Можливе поширення практичних інструментів і методів, які допоможуть студентам успішно впроваджувати свої ідеї та проекти в реальних умовах. Також результати дослідження можуть бути використані для підвищення ефективності підготовки фахівців у галузі мистецтва та дизайну, що відповідає вимогам сучасного ринку праці.

Список використаних джерел

1. Цугорка О. Мистецька академічна освіта в умовах воєнного стану. *Збірник наукових праць «Українська академія мистецтва»*. 2022. Вип. 32. С. 161. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2022-32-22>
2. Сідлецька Т. І. Становлення і розвиток мистецької освіти в Україні. *Знання. Освіта. Освіченість : зб. матеріалів I Міжнар. наук.-практ. конф., 25–27 вересня 2012 р.* Вінниця : ВНТУ, 2012. С. 112–114.
3. *Art and the Academy in the Nineteenth Century* / Denis Rafael Cordoso, Trodd Colin (Eds). Rutgers University Press, 2000. 224 p.
4. L'icharny Louis-Marie. *L'Art-Pompier. Que sais-je?* Presses Universitaires de France, 1998.
5. Luderin Pierpaolo. *L'Art pompier: immagini, significati, presenze dell'altro Ottocento francese (1860–1890)*. Pocket library of studies in art. 1997. Vol. 31. 196 p.
6. *Barcelona Academy of Art* : [сайт]. URL: <https://www.academyofartbarcelona.com/la-academia/> (дата звернення: 10.03.2023)
7. *Academy of Art University San Francisco, USA* : [сайт]. URL: <https://www.academyart.edu/art-degree/fine-art/> (дата звернення: 10.03.2023)
8. *Kungl. Akademien för de fria konsterna (Konstakademien)*, Stockholm, Sweden URL: <https://konstakademien.se/verksamhet/> (дата звернення: 10.03.2023)
9. *Beaux-Arts de Paris* : [сайт]. URL: <https://beauxartsparis.fr/fr> (дата звернення: 10.03.2023)
10. Богуцький Ю. П. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько. Київ : Знання, 2007. 679 с.
11. Волков С. М. Мистецька освіта в культурі України 90-х років ХХ століття. Київ, 2006. 208 с.
12. Рожок В. Мистецька освіта і Болонський процес. *Урядовий кур'єр*. 2005. 4 серпня.
13. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посіб. Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2005. 360 с.

References

1. Tshorka, O. (2022). *Mystetska akademichna osvita v umovakh voiennoho stanu* [Art academic education amidst martial law]. *Zbirnyk naukovykh prats "Ukrayinska akademiia mystetstva"* [Collection of Scholarly Works "Ukrainian Academy of Art"], (32), 161-167. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2022-32-22>, [in English].
2. Sidletska, T. I. (2012). *Stanovlennia i rozvytok mystetskoï osvity v Ukraini* [Formation and development of art education in Ukraine]. In *Znannia. Osvita. Osvichennist: zbir materialiv I Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (pp. 112–114). VNTU [in Ukrainian].
3. Denis, Rafael Cordoso, & Trodd, Colin (Eds). (2000). *Art and the Academy in the Nineteenth Century*. Rutgers University Press [in English].
4. L'icharny, Louis-Marie. (1998). *L'Art-Pompier. Que sais-je?* Presses Universitaires de France [in French].
5. Luderin, Pierpaolo. (1997). *L'Art pompier: immagini, significati, presenze dell'altro Ottocento francese (1860–1890)*: Vol. 31. Pocket library of studies in art [in French].
6. *Barcelona Academy of Art* (n.d.). <https://www.academyofartbarcelona.com/la-academia/> [in Spanish].

7. Academy of Art University San Francisco, USA (n.d.). <https://www.academyart.edu/art-degree/fine-art/> [in English].
8. Kungl. Akademien för de fria konsterna (Konstakademien). (n.d.). <https://konstakademien.se/verksamhet/> [in Sweden].
9. Beaux-Arts de Paris, (n.d.). <https://beauxartsparis.fr/fr> [in French].
10. Bohutskyi, Yu. P., Andrushchenko, V. P., Bezvershuk, Zh. O., & Novokhatko, L. M. (2007). *Ukrayinska kultura v yevropeiskomu konteksti* [Ukrainian culture in the European context]. Znannia [in Ukrainian].
11. Volkov, S. M. (2006). *Mystetska osvita v kul'turi Ukrainy 90-kh rokiv XX stolittia* [Art education in the culture of Ukraine in the 90s of the XX century]. [in Ukrainian].
12. Rozhok, V. (2005, August 4). *Mystetska osvita i Bolonskyi protses* [Art education and the Bologna process]. *Uriadovyi kurier* [Government Courier] [in Ukrainian].
13. Rudnytska, O. P. (2005). *Pedahohika: zahalna ta mystetska* [Pedagogy: general and art] [Navchalnyi posibnyk]. Navchalna knyha-Bohdan [in Ukrainian].

Подано до редакції 13.03.2024